

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг-курс “Бізнес-планування”

Галузь знань **07 “Менеджмент”**

Спеціальність **073 «Бізнес-адміністрування»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Івано-Франківськ, 2022-2023 н.р.

Робоча програма Тренінг курс “Бізнес-планування” для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». 16 с.

Розробник:

Жук О.І. – к.е.н., доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 30 серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування

П’ятничук І. Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна	
	Спеціальність 073 «Менеджмент»		
Змістових модулів – 2	Освітня програма Бізнес-адміністрування	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: виконується в межах самостійної роботи		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8	10 год.	4 год.	
	Практичні заняття		
	20 год.	6 год.	
	Лабораторні заняття		
	-	-	
	Самостійна робота		
	60 год.	80 год.	
	Індивідуальні завдання		
-	-		
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50 %

для заочної форми навчання – 12,5 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу є формування теоретичних знань та практичних навичок в області бізнес-планування та сформувані умінь і навички у розробці бізнес-плану в сучасних бізнес-структурах.

Головними цілями вивчення навчальної дисципліни Тренінг-курс “Бізнес-планування” є:

- засвоєння студентами теоретичних основ бізнес-планування;
- здійснення аналізу сучасних теоретичних підходів щодо процесу бізнес-планування;
- обґрунтування функцій та визначення змісту процесу бізнес-планування;

- формування навичок комплексного підходу до організації бізнесу;
- опанування форм, методів, технологій та процесу розробки бізнес-плану;
- формування творчого підходу та креативного мислення до розробки складових бізнес-плану;
- вміння оцінювати результативність, ефективність реалізації бізнес-плану;
- вміння оцінювати та аналізувати ризики та запобігати їм.

Компетентності навчання:

- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- ФК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
- ФК11. Здатність використовувати сучасні методи, технології та інструменти прийняття ефективних управлінських рішень у сфері бізнес-адміністрування.
- ФК12. Здатність реагувати на виклики зовнішнього бізнес-середовища в умовах сталого розвитку та євроінтеграції з урахуванням регіональних особливостей

Програмні результати навчання:

- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;
- ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
- ПРН 15. Вміти налагоджувати бізнес-процеси в умовах невизначеності та сталого розвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи бізнес-планування та бізнес-плану

Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві

1. Зміст та предмет бізнес-планування,
2. Форми планування і види планів.
3. Структура та зміст стратегічного й оперативного (тактичного) планування

4. Міжнародні стандарти бізнес-планування

Тема 2. Сутність бізнес-плану та його структура

1. Структура, функції та цілі розроблення бізнес-плану
2. Інформаційне забезпечення бізнес-плану. Інформаційні технології при складанні бізнес-плану

3. Логіка розроблення бізнес-плану та впровадження бізнес-ідей
4. Принципи, методологія та технологія розробки бізнес-плану

Тема 3. Характеристика підприємства, продукції та послуг

1. Опис підприємства: організаційно-правова форма, форма власності. організаційна структура, сфера діяльності підприємства
2. Цілі та стратегія розвитку підприємства
3. Характеристика продукції та послуг

Тема 4. Оцінка конкурентного середовища та конкурентних переваг

1. Аналіз конкурентного середовища
2. Конкурентні переваги підприємства
3. Аналіз сильних і слабких сторін підприємства та конкурентів

Змістовий модуль 2. Процес розробки бізнес-плану та його презентація

Тема 5. Маркетинговий план

1. Завдання та цілі маркетингового плану
2. Вибір, обґрунтування та реалізація стратегії маркетингу
3. Організація рекламної кампанії
4. Формування цінової політики
5. Прогнозування обсягів продаж
6. Формування політики підтримки продуктів бізнесу

Тема 6. Виробничий план

1. Зміст виробничого плану, основні цілі та завдання
2. Загальні вимоги до виробничого плану
3. Прогнозування витрат та ресурсного забезпечення виробництва продукції

Тема 7. Організаційний план

1. Цілі, завдання та структура організаційного плану
2. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу
3. Обґрунтування потреби підприємства в персоналі

Тема 8. Фінансовий план

1. Зміст, структура та цілі розробки фінансового плану
2. Технології розробки фінансового плану
3. Формування плану доходів та витрат
4. Оцінка та аналіз ефективності бізнес-плану

Тема 9. Оцінка та аналіз ризиків

1. Поняття підприємницького ризику, види ризиків
2. Методи оцінки та аналізу ризиків
3. Способи зниження та запобігання ризиків

Тема 10. Експертиза та презентація бізнес-плану

1. Цілі, завдання та принципи презентації бізнес-плану
2. Вимоги до оформлення бізнес-плану
3. Організація та форма проведення презентації бізнес-плану
4. Експертиза бізнес-плану: доцільність та особливості її проведення

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л.	п.	ла б	інд.	с.р .		л.	п.	лаб.	ін д.	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1 2	13
Змістовий модуль 1. Основи бізнес-планування та бізнес-плану												
Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	9	1	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 2. Сутність бізнес-плану та його структура	9	1	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 3. Характеристика підприємства, продукції та послуг	9	1	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 4. Оцінка конкурентного середовища та конкурентних переваг	9	1	2	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Разом за змістовним модулем 1	36	4	8	-	-	24	36	2	2	-	-	32
Змістовий модуль 2. Процес розробки бізнес-плану та його презентація												
Тема 5. Маркетинговий план	9	1	2	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Тема 6. Виробничий план	9	1	2	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Тема 7. Організаційний план	9	1	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 8. Фінансовий план	9	1	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 9. Оцінка та аналіз ризиків	9	1	2	-	-	6	9	-	-	-	-	8
Тема 10. Експертиза та презентація бізнес-плану	9	1	2	-	-	6	9	-	-	-	-	8
Разом за змістовним модулем 2	54	6	12	-	-	36	54	2	4	-	-	48
Усього годин	90	10	20	-	-	60	90	4	6	-	-	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	2
2.	Тема 2. Сутність бізнес-плану та його структура	2
3.	Тема 3. Характеристика підприємства, продукції та послуг	2
4.	Тема 4. Оцінка конкурентного середовища та конкурентних переваг	2
5.	Тема 5. Маркетинговий план	4
6.	Тема 6. Виробничий план	2
7.	Тема 7. Організаційний план	2
8.	Тема 8. Фінансовий план	2
9.	Тема 9. Оцінка та аналіз ризиків	2
10.	Тема 10. Експертиза та презентація бізнес-плану	2
	Разом	20

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни Тренінг-курс “Бізнес-планування” лабораторні заняття не заплановані.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни Тренінг-курс “Бізнес-планування” складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального завдання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві	6
2.	Тема 2. Сутність бізнес-плану та його структура	6
3.	Тема 3. Характеристика підприємства, продукції та послуг	6
4.	Тема 4. Оцінка конкурентного середовища та конкурентних переваг	6
5.	Тема 5. Маркетинговий план	6
6.	Тема 6. Виробничий план	6
7.	Тема 7. Організаційний план	6
8.	Тема 8. Фінансовий план	6
9.	Тема 9. Оцінка та аналіз ризиків	6
10.	Тема 10. Експертиза та презентація бізнес-плану	6
	Разом	60

8. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни Тренінг-курс “Бізнес-планування” передбачає підготовку індивідуального завдання: “Бізнес-план”. Необхідно розробити та презентувати бізнес-план за такими розділами:

1. Резюме
2. Характеристика підприємства, продукції та послуг
3. Оцінка конкурентного середовища та конкурентних переваг
4. Маркетинговий план
5. План виробництва
6. Організаційний план
7. Фінансовий план
8. Оцінка та аналіз ризиків

Презентація власного дослідження відбувається у вигляді підготовленої доповіді та створеної презентації (до 15 слайдів) за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

9. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни Тренінг-курс “Бізнес-планування” використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи),

	використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

10. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 25 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	№ теми											Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Практичне заняття (опрацювання завдання)	2	2	2	2	3	3	3	3	2	3	25	
Самостійна робота (тестування з теми)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	
Самостійна робота (індивідуальне завдання)											15	
Екзамен											50	
Максимальна к-ть балів											100	

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі

несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального завдання.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною

шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 10 балів.

Підготовка індивідуального завдання.

Вивчення дисципліни передбачає підготовку індивідуального завдання. Оцінювання індивідуального завдання здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання складає 15 балів. Сума балів за індивідуальне завдання розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 15}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою).

Метою підготовки індивідуального завдання є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального завдання:

«90-100 балів» – індивідуальне завдання виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту індивідуального завдання здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальне завдання містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту індивідуального завдання здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальне завдання містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту індивідуального завдання здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальне завдання не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 2) знання дефініції (5 балів);
- 3) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен) та вирішення практичного завдання (15 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Zoom і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Шкала оцінювання для екзамену

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Перелік питань, які виносяться на екзамен

1. Зміст та предмет бізнес-планування,
2. Форми планування і види планів.
3. Структура та зміст стратегічного й оперативного (тактичного) планування
4. Міжнародні стандарти бізнес-планування
5. Структура, функції та цілі розроблення бізнес-плану
6. Інформаційне забезпечення бізнес-плану
7. Інформаційні технології при складанні бізнес-плану
8. Логіка розроблення бізнес-плану та впровадження бізнес-ідей
9. Принципи, методологія та технологія розробки бізнес-плану
10. Опис підприємства: організаційно-правова форма, форма власності організаційна структура, сфера діяльності підприємства
11. Цілі та стратегія розвитку підприємства
12. Характеристика продукції та послуг
13. Аналіз конкурентного середовища

14. Конку rentні переваги підприємства
15. Аналіз сильних і слабких сторін підприємства та конкурентів
16. Завдання та цілі маркетингового плану
17. Вибір, обґрунтування та реалізація стратегії маркетингу
18. Організація рекламної кампанії
19. Формування цінової політики
20. Прогнозування обсягів продаж
21. Формування політики підтримки продуктів бізнесу.
22. Зміст виробничого плану, основні цілі та завдання
23. Загальні вимоги до виробничого плану
24. Прогнозування витрат та ресурсного забезпечення виробництва продукції
25. Цілі, завдання та структура організаційного плану
26. Вибір організаційно-правової форми ведення бізнесу
27. Обґрунтування потреби підприємства в персоналі
28. Зміст, структура та цілі розробки фінансового плану
29. Технології розробки фінансового плану
30. Формування плану доходів та витрат
31. Оцінка та аналіз ефективності бізнес-плану
32. Поняття підприємницького ризику, види ризиків
33. Методи оцінки та аналізу ризиків
34. Способи зниження та запобігання ризиків
35. Цілі, завдання та принципи презентації бізнес-плану
36. Вимоги до оформлення бізнес-плану
37. Організація та форма проведення презентації бізнес-плану
38. Експертиза бізнес-плану: доцільність та особливості її проведення

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

1. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

4. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)

Ознайомитися із положенням можна за посиланням:
<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

13. Рекомендовані літературні джерела

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Господарський кодекс України // Верховна Рада України: від 16.01.2003, № 436-IV.
3. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
4. Должанський І.З. Бізнес-план: технологія розробки: [навч. посіб.] / І.З. Должанський, Т.О. Загорна; 3-тє вид. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 384 с.
5. Колот А. М. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. – К. : КНЕУ, 2017. – 311с.
6. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Кочмарик, В.І.Блонська, Р.Л.Лупак. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
7. К. Барроу. Бізнес-план: [практичний посібник] / К. Барроу, П. Барроу, Р. Браун; пер. з 4-го англ. вид. – К.: Знання, 2005. – 376 с.
8. Агафонова Л. Т. Підготовка бізнес-плану: Практикум / Л. Т. Агафонова, О. Р. Рога. – [3-є вид.]. – К. : Знання, 2001. – 158 с.
9. Верланов Ю. Ю. Бізнес-планування: теорія та практика : [навчальний посібник] / Ю. Ю. Верланов, О. Ю. Верланов. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – 244 с.
10. Жук О.І. Управління витратами як складова управління підприємством / О.І. Жук // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: наук. збірник / [за ред. І.Г. Ткачук]. – Івано-Франківськ: В-во Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. – 2016. – Вип. 12. – С. 82-86
11. Жук О.І. Підприємництво як сучасна форма господарювання / Д.І. Шеленко, О.І. Жук, Н.Р. Мегедин, В.В. Твердохліб // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2013. – Вип. 9. – С. 103-107
12. Жук О. І., Томашевська А. В., Боришкевич І. І. Фінансове планування суб'єктів бізнесу в системі фінансового менеджменту. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18. С. 103-112. <https://doi.org/10.15330/apred.2.18.103-112>
13. Томашевська А.В., Жук О.І. Управління фінансовими ресурсами підприємства в умовах кризи. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18. С. 60-67.
14. Жук О. Управління ризиками на підприємстві / О. Жук, Н. Шевчук // Сучасний викладач у студентоцентричній моделі освітнього процесу університету: Матеріали Науково-практичного семінару 3-4 березня 2016 року, проведеного на базі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені

Василя Стефаника», м. Івано-Франківськ: Видавництво ТОВ «ВГЦ «Просвіта», – 2016. – С. 190-193

15. Жук О. Стадії функціонування суб'єктів бізнесу / О. Жук, А. Григорчук // Матеріали Міжнародного науково-практичного семінару 19-20 квітня 2018 року “Соціально-економічний розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення”. – Бережани, 2018. – С. 154-157

16. Горогоцька Н.І. Роль бізнес-планування у стратегічному управлінні діяльністю підприємства. Матеріали звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2019 рік ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 6–8 квітня 2020 р., м. Івано-Франківськ. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2020. 507 с. С. 439

17. Є.О. Діденко, Б.С. Нячур Бізнес-планування та його роль у стратегічному управлінні підприємством URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2016/19.pdf

18. Г.Б. Пекна, Г.В. Білокур Бізнес-планування та його роль у сучасних умовах розвитку України URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/550262.pdf>

19. Кондратюк О. М., Пшеничний В. І. Бізнес-планування в підприємницькому середовищі: теоретичний аспект URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/26_1_2019ua/19.pdf

20. Ганущак-Єфіменко Л.М., Панасюк В. Бізнес планування та його роль у малому та середньому бізнесі URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/9866/1/OIP2017_P027-031.pdf